

отримати рентабельне виробництво продукції, звести ризики до мінімуму. Закрите середовище дає можливість вирощувати сільськогосподарські культури таким чином, що не є можливим у відкритому ґрунті: клімат-контроль, зрошення, енергетика та управління праці, що в синергії забезпечує виробництво найбільш економічно-ефективним способом.

Тому, незважаючи на особливості природних умов та особливості ґрунту, завдяки передовим тепличним технологіям Нідерланди являються лідером у світовому виробництві та селекції овочевих, плодкових та квіткових культур. Саме аналіз Державного реєстру сортів, придатних для поширення в Україні показав, що значна частка, насамперед овочевих культур, належить голландській селекції та станом на 19.05.2017 нараховано 597 сортів.

УДК 631.52:633.521

Ткачук В. П., Подкосова Я. Г., Соловська В. С.

Інститут сільського господарства Полісся НААН, вул. Київське шосе, 131, м. Житомир, Україна, e-mail: isgpkor@ukr.net

СОРТИ ЛЬОНУ-ДОВГУНЦЯ СЕЛЕЦІЇ ІНСТИТУТУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ПОЛІССЯ НААН

В Інституті сільського господарств Полісся НААН селекційна робота з льоном довгунцем проводиться вже більше півстоліття. Результатом роботи місцевих селекціонерів є для прикладу такі сорту льону, як 'Мрія' 'Синільга' 'Персей' 'Ірма' 'Світанок' 'Журавка' 'Надія.' Характеристики сортів, насінництво яких наразі підтримується в установі-оригінації наводяться нижче.

Сорт 'Світанок'. Свідоцтво про реєстрацію № 05182 від 26.12.03. Сорт середньостиглий, високоволокнистий з підвищеним умістом довгого волокна другої групи якості, урожайність волокна – 12–14 ц/га, насіння 5–6 ц/га, вміст довгого волокна – 27–29 %. Стійкий проти вилягання та ураження фузаріозом (4,5–5,0 балів). Рівень В. Переданий до Державного сортовипробування у 2000 р., занесений у Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні в 2004 р. Виведений методом гібридизації і багаторазового добору із комбінації /'Р-392' × ('Т-10' × 'Г3-301') × 'Т-10'/ . Сорт відноситься до групи середньостиглих. За роки вивчення і порівняльного випробування в умовах Інституту (1997–2000 рр.) сорт 'Світанок' показав стабільну і достовірну перевагу над стандартом 'Могильовський-2' та 'Синільга', як по врожаю соломи, так і волокна.

За роки випробування сорт 'Світанок' перевищував стандарт сорт 'Могильовський-2' по врожаю льоносоломи на 4–8 ц/га, врожаю волокна на 1,4–2,4 ц/га, по вмісту довгого волокна на 1,5–3 %. Волокно сорту 'Світанок' міцне, з високою здатністю до розщеплення. Сорт стійкий проти ураження фузаріозним в'яненням.

Сорт 'Журавка'. Свідоцтво про державну реєстрацію № 08211 від 23.01.08; патент на сорт рослин № 08683, дата пріоритету 17.11.05. Сорт

Світові рослинні ресурси: стан та перспективи розвитку

середньостиглий, високоволокнистий з підвищеним умістом довгого волокна, II групи якості, урожайність волокна – 12,5–14,5 ц/га, насіння – 4,5–5,5 ц/га, вміст довгого волокна – до 28,0 %. Стійкий проти вилягання та ураження фузаріозом. Рівень В.

Сорт виведений методом багаторазового індивідуального добору із гібридної комбінації, одержаної від схрещування сортів: (('Томський-10' × 'Світоч') × ('Туніс' × 'Світоч')) × 'Томський-10' × 'Л-1120'.

Сорт пізньостиглий, дозріває на 3–5 днів пізніше сорту 'Могильовський-2'. За роки вивчення в селекційному сортовипробуванні щорічно мав вищий урожай соломи на 2–9 ц/га, урожайність волокна на 1,3–4,1 ц/га та довгого волокна на 1,1–4,2 ц/га; високоволокнистий, містить 18,0–29,3 % волокна у стеблах, вихід довгого волокна 9,5–28,4 %. Волокно сорту 'Журавка' достатньо міцне – 27,8 кгс, що на 4,7 кгс міцніше волокна сорту 'Могильовський-2'.

Сорт 'Надія' занесений до держреєстру в 2014 році. Сорт з підвищеним умістом волокна гарної якості: урожай волокна 13,4 ц/га, в тому числі довгого 11,5 ц/га, що відповідно на 4,1–2,9 ц/га вище стандарту, високоволокнистий, уміст волокна за роки вивчення коливався в межах 24,4–28,3 %, вихід довгого волокна – 22,1–24,1 %, відносно стійкий проти ураження фузаріозним в'яненням (2,7–18,7 %) на інфекційному фоні та вилягання (4,7 бали), характеризується високими технологічними властивостями волокна.

Новостворений сорт 'Чароїд' (селекційний номер 96-1221) в 2015 році передано на Державне сортовипробування. Сорт 'Чароїд' виведений методом індивідуального добору із гібридної комбінації № 7240, одержаної від схрещування сортів 'Могильовський-2' × 'Призив'. Сорт у середньому за 4 роки забезпечив урожай соломи 53,2 ц/га, волокна 15,5 ц/га, довгого волокна 12,3 ц/га, що відповідно на 3,0; 3,6 та 3,7 ц/га вище стандарту; містить на 4,5 % більше волокна в стеблах в т. ч. довгого на 5,1 %. За роки вивчення в інфекційно-провокаційному розсаднику сорту 'Чароїд' % ураження фузаріозним в'яненням склав 12,0, а в стандартного сорту 'Український-3' (3,4 %), ступінь ураження – 4,4. Вегетаційний період в залежності від метеорологічних умов триває 64–79 днів, що на 2–5 днів коротший від стандарту. Вилягання рослин в залежності від різних метеорологічних умов за роки досліджень становить 4,5 балів.